

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/18/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413223181
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4413223181.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v právnej veci žalobcu: P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX, XXX XX B. Z., proti žalovanému: R. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXXX/XX, XXX XX O., zastúpenému JUDr. Branislavom Bognerom, advokátom so sídlom Vajanského 8, 911 00 Trenčín, o zaplatenie sumy 3.100 eur, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 5C/259/2013-153 zo dňa 13.05.2016 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.550 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. Obom stranám sporu uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Nové Zámky trovy znaleckého dokazovania vo výške 276,88 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 3.100 eur z dôvodu odstúpenia od kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 10.03.2013 so žalovaným. Predmetom kúpnej zmluvy bol motocykel značky Suzuki VZ 800 MARAUDER. Dôvodom odstúpenia od zmluvy bola nepojazdnosť motocykla, čo žalobca zistil na druhý deň po uzavretí zmluvy. Súd na základe dokazovania posúdil vadu motocykla ako vadu odstrániteľnú, pretože motor motocykla je možné vymeniť a náklady spojené s výmenou motora by dosiahli výšku 1.500 až 2.000 eur. Odstúpenie od zmluvy teda nespĺňalo náležitosti v zmysle § 597 Občianskeho zákonníka, teda k platnému odstúpeniu od zmluvy nedošlo a vlastníkom motocykla je stále žalobca. Súd mal za to, že nie je viazaný právnou kvalifikáciou uvedenou v žalobe a vychádzajúc z ustanovenia § 597 ods. 1 Občianskeho zákonníka posúdil nárok žalobcu ako návrh na uplatnenie zľavy z kúpnej ceny. Pri určení výšky zľavy vychádzal z povahy a rozsahu vady a tiež prihliadol na okolnosti uzatvorenia kúpnej zmluvy, pretože žalobca sa pri uzatváraní zmluvy dopustil neopatrnosti, keď si motocykel pre dážd' nepreskúšal. Pokladal za spravodlivé s odkazom na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, aby sa obe strany sporu podieľali na náprave vzniknutej situácie, pričom zľavou z kúpnej ceny chcel konvalidovať neopatrnosť a nedôslednosť žalovaného pri predaji motocykla a zároveň umožniť žalobcovi zabezpečenie výmeny motora. Po posúdení nároku žalobcu ako nároku na zľavu z kúpnej ceny súd žalobe vyhovel len v časti a vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania z dôvodu rovnakého úspechu v spore. Z rovnakého princípu vychádzal aj pri platení trov znaleckého dokazovania a obe strany zaviazal uhradiť na účet Okresného súdu Nové Zámky trovy vo výške 276,88 eura.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť v celom rozsahu. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že žalovaný ho ako predávajúci ubezpečil, že vec má určité vlastnosti, resp. že nemá žiadne vady, čo nebola pravda. V zmysle § 597 ods. 2 Občianskeho zákonníka mal právo od zmluvy odstúpiť. Nie je

pravda, že zaobstaranie nového motora by stálo 1.500 eur až 2.000 eur; toľko by stál použitý motor, pričom nový motor stojí 5.000 eur. Podľa neho je v rozpore s dobrými mravmi, aby odstránenie vady bolo len na jeho ťarchu. Listom zo dňa 17.06.2013 od kúpnej zmluvy platne odstúpil, preto má nárok na vrátenie celej kúpnej ceny.

3. Proti rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie aj žalovaný, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť, prípadne rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podľa neho je rozhodnutie predčasné a neodôvodnené. Súd vo veci nevykonal riadne dokazovanie, vykonané dôkazy nesprávne vyhodnotil a na základe takto nedostatočne zisteného skutkového stavu vo veci rozhodol. Namietal tiež, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca nevytkol vady predanej veci riadne a včas, v dôsledku čoho jeho právo zaniklo. Žalobcom predloženú kúpnu zmluvu nepovažuje za platnú, pretože nemá podstatné náležitosti, je neurčitá a nezrozumiteľná. Zmluva bola uzatvorená iba v ústnej forme, neexistuje žiadny relevantný písomný doklad, v ktorom by bol predmet prevodu jasným, určitým a nezameniteľným spôsobom identifikovaný. Žalobca nedostatočne v zmysle § 504 Občianskeho zákonníka vytkol, v čom spočívala vada veci, a toto jeho právo na vytknutie vady zaniklo uplynutím lehoty 6 mesiacov od prevzatia veci, t. j. 10.09.2013. Škodu na motore motocykla spôsobil sám žalobca svojím neodborným používaním a porušením viacerých postupov predpísaných výrobcom. Žalobca sa sám pod vplyvom zlého počasia rozhodol, že skúšobnú jazdu nevykoná. V čase odovzdania predmetu kúpy bol motocykel plne funkčný. Žalobca si nevymienil žiadne osobitné vlastnosti, ktoré mal motocykel spĺňať a jeho naštartovaním bolo preukázané, že spĺňa obvyklé vlastnosti. Žalobca vôbec nekontroloval obsah náplne motorového oleja v motore, čím zapríčinil jeho zadretie a následné poškodenie motora a znefunkčnenie motocykla. Znalecký posudok vypracovaný Ing. Veverkom pokladá za účelový a jeho závery si odporujú. Znalec nebral do úvahy okolnosti, ktoré mali podstatný vplyv na vznik poškodenia motora. Neprihliadol na spôsob, akým žalobca motocykel používal, a to napriek tomu, že tieto skutočnosti mohli mať podstatný vplyv na technický stav posudzovania motora. Znalec sa v posudku venoval len jednej z možných príčin vzniku poruchy motora, pričom vedome opomenul a vylúčil inú príčinu, ktorú servis označil ako najpravdepodobnejšiu príčinu zničenia motora. Z odborného stanoviska spoločnosti Motokomplex vyplýva, že k poškodeniu motora došlo najpravdepodobnejšie v dôsledku nedostatku oleja a nesprávneho spôsobu používania motocykla zo strany žalobcu. Zároveň bol týmto odborným vyjadrením vyvrátený záver znaleckého posudku, že k poškodeniu motora malo dôjsť postupne, a že porucha bola na motore prítomná už v čase nadobudnutia motocykla žalobcom. Vada motora nastala v dôsledku hrubo neodborného postupu žalobcu a k faktickému zničeniu motora došlo výlučne v dôsledku jeho nedbalosti. V čase odovzdania motocykla žalobcovi tento nevykazoval žiadnu vadu. Z vykonaného dokazovania je takmer isté, že ak by žalobca na motocykli nejazdil, nedošlo by k totálnej deštrukcii motora a predišiel by vzniku škody.

4. Ani jedna zo strán sporu sa k odvolaniu protistrany nevyjadrila.

5. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016, ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) prejednal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou podanou na súd dňa 27.09.2013 domáhal zaplatenia sumy 3.100 eur titulom odstúpenia od kúpnej zmluvy, ktorú uzatvoril so žalovaným. Dôvodom odstúpenia od kúpnej zmluvy bolo zadretie motora motocykla a jeho nepojazdnosť. Žalovaný v odvolaní namietal nedostatočné vytknutie vady veci žalobcom pri odstúpení od zmluvy a neplatnosť písomnej kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi stranami sporu. Žalobca vo svojom odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci z dôvodu nesprávneho vyhodnotenia jeho práva na odstúpenie od zmluvy pre vady motora.

7. Kúpna zmluva je zmluvou neformálnou, možno ju uzavrieť písomne, ústne i konkludentne. Náležitosťou uzatvorenia kúpnej zmluvy je dohoda o predmete kúpy a o cene, za ktorú sa predmet

kúpy predáva. Z písomnej kúpnej zmluvy uzavretej dňa 10.03.2013 vyplýva, že medzi stranami došlo k dohode o predmete kúpy a tiež k dohode o cene. Zo zmluvy je zrejmé, kto je kupujúci a kto je predávajúci. Je nepochybné, že strany mali pri uzatváraní zmluvy predtlačенý vzor zmluvy, do ktorého ručne vpisovali na nich sa vzťahujúce údaje o predmete a cene kúpy. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil platnosť písomnej kúpnej zmluvy, ktorej uzatvorenie nespochybňovala pred súdom prvej inštancie žiadna zo strán. Čo sa týka nedostatočného vytknutia vady žalobcom, k tomu odvolací súd udáva, že predpokladom úspešného uplatňovania nárokov zo zodpovednosti za vady na súde, je včasné vytknutie vady. Vadu treba vytknúť bez zbytočného odkladu. Vytknutie vady je jednostranným právnym úkonom, ktorý sa môže urobiť akoukoľvek formou, vždy však výslovne, nie konkludentne. Dôležité je tiež presné označenie vady alebo poukázanie na to, ako sa vada prejavuje, a uvedenie, aké právo sa z tohto dôvodu uplatňuje.

8. Všeobecné ustanovenie § 504 Občianskeho zákonníka o vytknutí vady v lehote 6 mesiacov, na ktoré v odvolaní poukázal žalovaný, platí iba na prípady, v ktorých zákon nestanovuje iné lehoty na vytknutie vady. Pri odstúpení od kúpnej zmluvy je v § 599 Občianskeho zákonníka na vytknutie väd stanovená lehota 24 mesiacov od prevzatia veci. V odstúpení od kúpnej zmluvy zo dňa 17.06.2013 žalobca v zákonnej lehote 24 mesiacov opísal, že vada motorky spočívala v zadretí motora a uviedol aj to, že si uplatňuje vrátenie kúpnej ceny 3.100 eur. Odstúpenie od kúpnej zmluvy je jednostranným právnym úkonom a je účinné okamihom, keď prejav o odstúpení dôjde do dispozičnej sféry druhej zmluvnej strany. Jeho účinnosť nie je podmienená súhlasom druhej zmluvnej strany, ani rozhodnutím súdu. Odstúpením od zmluvy sa zmluva ruší od začiatku. Súd v prípade sporu môže skúmať len to, či odstúpenie od zmluvy bolo v súlade so zákonom. Súd prvej inštancie v tomto prípade urobil záver, že odstúpenie od zmluvy je neplatné, lebo vada motora je vadou odstrániteľnou a podľa § 597 ods. 1 Občianskeho zákonníka má žalobca nárok len na zľavu z kúpnej ceny motocykla. Podľa citovaného zákonného ustanovenia ak dodatočne vyjde najavo vada, na ktorú predávajúci kupujúceho neupozornil, má kupujúci právo na primeranú zľavu z dojednanej ceny zodpovedajúcu povahe a rozsahu vady; ak ide o vadu, ktorá robí vec neupotrebitelnou, má tiež právo od zmluvy odstúpiť. Zodpovednosť za vady je objektívnej povahy, čo má ten dôsledok, že predávajúci zodpovedá za vady bez zreteľa nato, či o ich existencii vedel. Predávajúci, ktorý na vadu neupozornil, sa nemôže zodpovednosti zbaviť. Podľa všeobecného ustanovenia § 508 ods. 2 Občianskeho zákonníka však platí domnienka, že vada, ktorá sa prejaví v lehote 6 mesiacov odo dňa prevzatia plnenia, sa považuje za vadu, ktorá existovala už v deň prevzatia plnenia, ak to neodporuje povaha veci alebo ak sa nepreukáže opak. Vada, ktorá robí vec neupotrebitelnou, je vada, ktorá je neodstrániteľná a trvalá, pre ktorú nemožno vec užívať dohodnutým alebo obvyklým spôsobom. Tiež sa ňou rozumie vada, ktorá by sa síce dala z technického hľadiska odstrániť, ale jej odstránenie by bolo neefektívne z ekonomického hľadiska, pretože vynaloženie finančných prostriedkov na opravu by bolo príliš vysoké v porovnaní s cenou, za ktorú kupujúci vec nadobudol.

9. V znaleckom posudku č. 46/2015 znalec Ing. Veverka uviedol, že celkové náklady na opravu motora predstavujú 5.709 eur a nie je ekonomické motocykel opravovať. Prakticky sa takáto oprava rieši výmenou motora za iný používaný kompletný motor, napr. z havarovaného motocykla. Súd prvej inštancie pri posudzovaní typu vady nezohľadnil ekonomickú náročnosť opravy motora, ale vychádzal z informácie získanej výsluchom znalca o kúpe použitého motora, ktorý by taktiež mohol byť zadretý a jeho cena by sa mohla pohybovať od 1.500 až 2.000 eur a montáž motora by stála cca 200 eur. Znalec tiež poukázal na to, že motor sa na Slovensku kúpiť nedá, resp. dá sa kúpiť od priekupníkov. Vychádzajúc z ceny novej výmeny motora 1.500 eur súd vyhodnotil vadu ako vadu odstrániteľnú a v rozpore s uplatneným žalobným nárokom priznal žalobcovi nárok na zľavu z kúpnej ceny. Ak však ide o neupotrebitelnú vec, kupujúci sa môže sám rozhodnúť, či odstúpi od zmluvy, alebo či bude žiadať zľavu z kúpnej ceny. Zo záverov znaleckého posudku, o ktoré súd prvej inštancie oprel svoje rozhodnutie bezpochyby tiež vyplýva, že vada zadretia na motore motocykla existovala už v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy, čomu zodpovedá aj priebeh deja pri kúpe motocykla, a že samotné prekročenie intervalu výmeny motorového oleja a nedostatok oleja nemali vplyv na zadretie motora. Keďže vada veci sa prejavila v lehote 6 mesiacov odo dňa prevzatia plnenia, bolo by možné uplatniť aj domnienku, že vada veci existovala už v deň prevzatia plnenia v súlade s § 508 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak by to neodporovalo povahe veci alebo ak by sa nepreukázal opak. V súvislosti s existenciou vady motora žalovaný v odvolaní namietal, že súd sa nevysporiadal s odlišným stanoviskom znalca, spoločnosti MOTOKOMPLEX 4x4 a s výpoveďou svedka Norberta Mizereho. Namietal, že v konaní nebolo preukázané, že motocykel mal v čase uzatvorenia zmluvy akúkoľvek vadu, a preto nemohlo vzniknúť žalobcovi právo na zľavu z kúpnej ceny podľa § 597 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dôkazné

bremeno však v tomto smere zaťažuje žalovaného, on musí preukázať, že vec v čase predaja vadu nemala a v tomto smere musí navrhnúť relevantné dôkazy.

10. Odvolací súd rozhodujúc o odvolaní žalobcu a žalovaného urobil záver, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý vyhovel žalobe len v časti, a to z dôvodu že nárok žalobcu v rozpore s obsahom žaloby posúdil ako nárok na zľavu z kúpnej ceny, nie je preskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pričom odôvodnenie rozsudku nezodpovedá požiadavke presvedčivosti súdneho rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP) najmä v časti týkajúcej sa úsudku o neplatnosti odstúpenia žalobcu od kúpnej zmluvy a o posúdení vady motora ako vady odstrániteľnej a z toho vyplývajúceho nároku žalobcu, ktorý súd vyhodnotil ako nárok na zľavu z kúpnej ceny.

11. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozsudku navyše nevysporiadal s tým, že v danej veci ide o synalagmatický záväzok, v ktorom je povinnosť strán na plnenie na seba vzájomne viazané. To má ten dôsledok, že vydania bezdôvodného obohatenia sa môže domáhať len ten, kto sám už predmet bezdôvodného obohatenia vrátil, alebo je pripravený ho vrátiť najneskôr s uplatnením svojho práva. V procesnej rovine sa uvedená skutočnosť musí prejavíť vo formulácii žalobného petitu a ak tento nie je relevantne formulovaný, je to dôvod na zamietnutie žaloby. V opačnom prípade by došlo na strane žalobcu k bezdôvodnému obohateniu podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože by získal majetkový prospech z právneho dôvodu, ktorý odpadol.

12. Keďže s ohľadom na uvedené neboli v tejto veci dané podmienky ani na potvrdenie napadnutého rozsudku a ani na jeho zmenu, odvolací súd tento rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec podľa § 391 ods. 2 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) vec znovu prejedná a najskôr posúdi, či formulácia žalobného petitu, zodpovedá ustanoveniu § 451 a § 457 Občianskeho zákonníka s ohľadom na to, u koho sa vec v súčasnosti nachádza. Ak posúdi, že v prípade vyhovenia žaloby by došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalobcu a synalagmatický záväzok sa neprejaví vo formulácii jeho žalobného petitu, bude to dôvod na zamietnutie žaloby. V prípade správnej formulácie žalobného petitu sa súd bude zaoberať nákladmi, ktoré by bolo potrebné vynaložiť na odstránenie vady motora, a posúdi, či z hľadiska vynaložených nákladov sa dá vada posúdiť ako vada odstrániteľná alebo neodstrániteľná, ktorá sa v zmysle § 597 ods. 1 Občianskeho zákonníka pokladá za vadu, ktorá robí vec neupotrebitelnou. V závislosti od posúdenia vady urobí záver, či odstúpenie od zmluvy bolo v súlade so zákonom a aké nároky a povinnosti z takéhoto odstúpenia na strane žalobcu vznikli. Vo svojom rozhodnutí tiež odôvodní, prečo pri posúdení mechanizmu poškodenia motora a existencie vady už pri odovzdaní veci vychádzal zo záverov znaleckého posudku Ing. Veverku a ako vyhodnotil písomné stanovisko k znaleckému posudku spoločnosti Motokomplex 4x4, M.U.Z. servis, s.r.o., výpoveď znalca k tomuto stanovisku a tiež výpoveď svedka B. T.. Svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby zodpovedalo požiadavke presvedčivosti a preskúmateľnosti (§ 220 ods. 2 CSP). V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).